

Lausuntopyyntö tuotevastuudirektiivin täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä

Johdanto

Oikeusministeriö asetti 10.2.2025 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella säännökset uuden tuotevastuudirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/2853 tuotevastuusta ja neuvoston direktiivin 85/374/ETY kumoamisesta) täytäntöön panemiseksi.

Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi tuotevastuulakia (694/1990). Tuotevastuulain käsitteitä ja säännöksiä esitetään muutettavaksi siten, että ne vastaisivat nykyistä paremmin digitaalisen toimintaympäristön vaatimuksia. Esimerkiksi tuotteen määritelmää ehdotetaan laajennettavaksi kattamaan myös aineettomat tuotteet, kuten ohjelmistot ja digitaaliset valmistustiedostot. Lisäksi tuotevastuulakiin esitetään lisättäväksi aiempaa yksityiskohtaisemmat säännökset vahingonkorvausvastuussa olevista tahoista, vastuuvapauden edellytyksistä, tuotteen puutteellisen turvallisuuden arviointiperusteista sekä vanhentumisajoista. Tuotevastuulakiin ehdotetaan sisällytettäväksi uusina säännöksinä myös muun muassa turvallisuuspuutetta sekä turvallisuuspuutteen ja syntyneen vahingon välistä syy-yhteyttä koskevat oletamat sekä editiovelvollisuutta ja tuomioiden julkaisemista koskevat säännökset.

Uusi tuotevastuudirektiivi, kuten vanhakin, sallii jäsenvaltioiden valita, ottavatko ne kehittäjäriskipuolustuksen osaksi kansallista tuotevastuulainsäädäntöään vai eivät. Kehittäjäriskipuolustus tarkoittaa valmistajan mahdollisuutta vapautua vahingonkorvausvastuusta sillä perusteella, että tuotevahingon syynä olevaa tuotteen ominaisuutta ei ole ollut mahdollista havaita tuotteen liikkeellelaskuajankohtana saatavilla olleen tieteellisen ja teknisen tiedon tason perusteella. Mietinnössä ehdotetaan, että Suomi hyödyntäisi optiota ja edelleen poikkeaisi kyseisestä vastuuvapausperusteesta.

Lisäksi mietinnössä ehdotetaan eräitä terminologisia muutoksia kuluttajansuojalain 12 luvun 1 a §:ään kuluttajansuojasäntelyn yhdenmukaistamiseksi tuotevastuusäntelyn kanssa.

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne työryhmän mietinnöstä.

Tausta

Uusi tuotevastuudirektiivi annettiin 23.10.2024. Direktiivi on pantava täytäntöön viimeistään 9.12.2026.

Tavoitteet

Muutosten tarkoituksena on varmistaa uuden tuotevastuudirektiivin asianmukainen ja oikea-aikainen kansallinen täytäntöönpano.

Työryhmä ehdottaa, että lait tulevat voimaan 9.12.2026, jolloin direktiiviä on ryhdyttävä soveltamaan.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/13873/2024.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.om(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö, PL 25, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/13873/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM042:00/2024). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 16.3.2026.

Valmistelijat

Lisätietoa asiasta antaa:
lainsäädäntöneuvos Jussi Päivärinne p. 02951 50122
(etunimi.sukunimi@gov.fi)

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM042:00/2024> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM042:00/2024> - Projektsida

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-371-1> - Tuotevastuutyöryhmän mietintö valtioneuvoston julkaisuarkisto Valtossa

Liitteet:

[Työryhmän mietintö.pdf](#) - Tuotevastuutyöryhmän mietintö / Arbetsgruppens betänkande om produktansvar (på finska)

Jakelu:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Energiateollisuus
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Kaupan liitto ry
Kemiateollisuus ry
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto / kuluttaja-asiamies korkein oikeus
Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry
kuluttajariitalautakunta
Lapin yliopisto, oikeustieteiden tiedekunta
liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
Lääketeollisuus ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Pirkanmaan kärjäoikeus
Potilasvakuutuskeskus
Rakennusteollisuus RT ry
sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kuntaliitto
Suomen Vakuutusmeklariliitto ry
Suomen Yrittäjät ry
Teknologiateollisuus ry

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Tuomioistuinvirasto
Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
työ- ja elinkeinoministeriö
Vaasan hovioikeus
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE
Vakuutusosasto
valtiovarainministeriö
ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne tuotevastuulakiin ehdotetuista muutoksista?
2. Pidätkö kehittelyriskipuolustusta koskevaa ratkaisua kannatettavana?
3. Onko kuluttajansuojalain muutostarpeet otettu asianmukaisesti huomioon?
4. Onko esityksen vaikutukset asianmukaisesti arvioitu?
5. Onko teillä yleisiä huomioita tai muuta lausuttavaa työryhmän ehdotuksesta?

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Päivärinne Jussi
Oikeusministeriö